

MAGYAR-HOLLAND SZEMLE

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP

A „MAGYAR-HOLLAND TÁRSASÁG” HIVATALOS LAPJA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, VIII., ÜLLŐI-UT 4 SZ.
TELEFONSZÁM: 38—4—90.

„Magyar-Holland Társaság” tagjai díjmentesen kapják.

Megjelenik havonta.

Hollandi pénzüzetek

A hollandi közgazdasági élet javulása egyelőre késik. Bár egyes ipari ágakban — a kontingentálások védelme alatt — a helyzet kedvezően alakul, az ipari és mezőgazdasági vállalatok többsége, épúgy, mint a hajózási ipar, amely az utóbbi időben átmenetileg felélénkült, még nagyon érzik a válság kihatásait. A pénzüzeteknek a most lefolyt üzletévről megjelent mérlegei hűséges képet adnak az ország gazdasági helyzetéről. A világkereskedelemben való hollandi részvétel csökkenése folytán a rembours-és az elfogadványüzlet szinte teljesen megszűnt. Még a kibocsátási üzlet is elvesztette minden jelentőségét. Ha 1934-ben különböző állami és városi kölcsönök konverziója a kibocsátási piacot még felélénkítették, az elmúlt esztendő, amikor elhárító rendszabályokat kellett fogantatosítani a forint ellen intézett ismételt támadásokkal szemben, nem nyújtott kedvező alkalmat a konverziókra.

Már az utóbbi években tapasztalható volt a banküzlet hanyatlása, a mérlegben kimutatott főösszegek és bruttonyereségek csökkenéséből.

	<i>Mérlegfőösszeg</i>	<i>Bruttonyereség</i>
	az összes intézeteknél millió pengőben	
1930	1774	63
1931	1517	56
1932	1362	56
1933	1255	50
1934	1240	49

Ez a hanyatlás 1935-ben sem szűnt meg. A Rotterdami Bank-egyesületnél a mérleg főösszege 272-ről 252 millióra, a bruttonyereség 12.3-ról 11.7 millióra, a Twentsche Banknál 233 millióról 214-re, illetőleg 10.4 millióról 9.9 millió forintra csökkent.

Egyes üzletágak megélénkültek és az értéklombard, valamint az áruüzlet hozadéka szaporodott. A devizapiac nyugtalansága egyrészt a devizaüzlet marge-át növesztette meg, másrészt a nyugtalanná vált közönséget obligációinak részvényekre való gyakori átcserélésére ösztönözte és megfordítva, úgy, hogy ebben a két üzletágban is magasabb hasznot értek el. Ezáltal a jövedelmezőség az üzletvolumen hanyatlása dacára relative emelkedett, amely egyes intézeteknek lehetővé tette, hogy az előző évihez hasonló vagy azt meghaladó osztalékot fizessenek.

	<i>O s z t a l é k o k</i>			
	1932	1933	1934	1935
	százalékokban			
Rotterdamsche Bankvereniging	3	3	3	4½
Twentsche Bank	4	3	3	3
Incassobank	3	3	3½	3½
Nederland-Ind. Escompte Mij	—	—	—	3

Az Amsterdamsche Bank, amely évi jelentését még nem publikálta, valószínűleg 4% osztalékot fog fizetni, mint az elmúlt esztendőben. Az Amsterdamsche Liquidatiekas, amelynek jövedel-

mei az árucikkek értékének emelkedése folytán szaporodtak, ez-
évben ismét $2\frac{1}{2}\%$ osztalékot fizethetett.

Változatlanul jó maradt a hollandi nagybankok likviditása, amely átlagban 40—50%-ot tesz ki. A bankok rendkívül elővigyázatos üzletpolitikával értettek ahhoz, hogy a válság közvetlen kihatásai alól megszabaduljanak. Sőt néha túlságosan is elővigyázatosak voltak, úgy, hogy a bankoknál felhalmozódott tőkék nem találtak utat az iparhoz, amely — amennyiben az állami szubven-
ciót nélkülözte — kénytelen volt termelését csökkenteni. A bankok részére mindenesetre előnyt jelentett, hogy saját eszközeit érintetlenül fenntarthatta és a közönség bizalma üzletvezetésük iránt megerősödhetett. Az utóbbi években megfigyelt betétcsökkenés nem e bizalom gyöngülésére vezethető vissza, hanem mert az iparnak saját tőkéire fokozottabb szüksége volt. A bankrészvényeknek az amsterdami tőzsdén jegyzett árfolyamai kifejezői a bankok kedvező megítélésének. Figyelemreméltó körülmény, hogy a bankrészvények árfolyamai — más részvényekkel összehasonlítva — a konjunkturális esztendő kurzusaival szemben sokkal kisebb hanyatlást mutattak fel.

A részvények átlagárfolyama

	1933	1934	1935	1936
	százalékokban			
Amsterdamsche Bank	112	105	107	111
Incassobank	78	78	91	92
Rotterdamsche Bankvereeniging	80	80	97	105
Twentsche Bank	90	82	86	84

Megemlítendőek még az indiai bankok és mindenekelőtt a Nederl. Ind. Escompte Mij és a Nederl. Handel Mij, amelyek az előző évben történt újjászervezés folytán teljesen szanáltattak és cukor-tea-dohányüzletekben jó eredményeket érnek el.

Egy érdekes statisztika

Hága város statisztikai hivatala kiszámította és nyilvánosságra hozta a hágai munkások és tisztviselők életfenntartási költségeit.

Amíg a munkás- és tisztviselőcsaládok életfenntartásra fordított kiadásai mindenkori változásának három óra történő kiszámítása december hónapban azt eredményezte, hogy úgy az összes kiadások, mint az élelmiszerre és italneműekre fordított kiadások mindkét csoportnál 1935 szeptembertől kezdődőleg némiképen emelkedtek, úgy az 1936 március óra szülő számvetés eredménye az volt, hogy az életfenntartásra fordított összkiadások mindkét csoportnál 0.5, illetőleg 0.6%-kal, az élelmiszerekre és italneműekre történt kiadások külön-külön 0.9, illetőleg 1.3%-kal csökkentek. Az összes kiadások csökkenését az élelmiszer- és italárak csökkenése okozta.

Olcsóbb lett a sajt, tojás, hús (a borjúhús kivételével), hal, kávé, tea, kakaó, csokoládé, keksz, a tésztaeműek (a munkáscsoportban), zsír, olaj s más fűszerárú a tisztviselőcsoportban. Ezzel szemben mindkét csoportban némileg drágult a főzelék és a gyümölcs. Ami a többi tételeket illeti, a statisztika csak a háztartási cikkek változásairól számol be; mindkét csoportnál bizonyos olcsóbbodás állott be.

Dacára annak, hogy a személyi adópótlék 20%-kal emelkedett, az adótétel mégsem változott, mert a házbér csökkenése ezt a terhet kiegyenlítette.

Az 1936 március havi életfenntartási indexszám — 1921 évi számítási alapon — a munkáscsoportnál 65.5%, a tisztviselői csoportnál 63.7 százalék, az élelmiszereket és italneműeket illetőleg 55.4%, illetőleg 52.5%. A munkáscsaládoknál az 1913—1914 bázison kiszámított indexszám az életfenntartás összkiadásaira vonatkozólag 131, az élelmiszereknél és italneműeknél külön 115.4%.